

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolós szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA:

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint.
az udvarban hátul.

A debreczeni orvosok díjazása.

— Válasz a válasza. —

Rosz néven veszi a cikkíró, hogy az orvosi díjszabás megállapításánál a miniszter orvosi testületeket hallgatott meg. Pedig ez természetes. Ha valakinek a munkájáért járó díjat kell hivatalból megszabni, mindig csak ugyanazon foglalkozású valaki lehet szakértő. Nem is lehet másként elképzelni. Ha p. o. egy építész munkáját kell megbecsülni: nem kérhetnek tanácsot másól, mint építészől. Ezt nem kell magyarázni. De meg maga az, hogy a meghallgatott testületek hazánk legelső orvosaiból állnak, hogy a meghallgatott testületekbe hosszú, komoly és eredményes munka árán lehet csak bejutni, hogy a meghallgatott testületek nem honorárium dolgokban, hanem számtalan-szor az ember becsülete és élete tárgyában mondanak irányadó véleményt és működésük ellen eddig még panasz nem merül fel: elég biztosíték arra, hogy e testületek véleményök megalkotásánál nemcsak az orvosok, hanem a közönség érdekeire is figyelemmel voltak. Ezeket a testületeket

bizonyára nem nyereségvágy, hanem magasabb érdek, az ország közegészségügyének az érdeke vezette. Egyébiránt maga a tervezet nyújt ennek az állításnak a bizonyítására adatot. P. o. a 11. § így szól: „Olyan esetekben, midőn a gyógykezelés 30 napnál hosszabb időt vesz igénybe, az orvosi díjak a gyógykezelés tartamához arányosítva, esetleg azoknak a feléig leszállíthatók.“ Vagy a 8. §, amely szerint „Több, egy lakásban lakó és egy háztartáshoz tartozó betegnél egy időben tett orvosi látogatásnál csak egyért számítható teljes díjtétel“ stb

Nem hagyha'om azt sem említés nélkül, hogy ez a rendelet csak akkor került napirendre, amikor a vagyontalanokról többszörös törvény gondoskodik, sőt amikor az 1891. évi XIV. t. cz. revíziója mindenkiről gondoskodik, akinek fizetése a 2400 koronát meg nem haladja. Mi orvosok legjobban tudjuk, hogy még ezen törvény megalkotása után is nagyon sok szükségem nem lesz segítve. De azt is tudjuk, hogy a szóban forgó dolog rendezésére az állam egy-magában soha sem lesz képes. A

társadalom segítségére okvetlenül szükség van. A társadalom pedig hazánkban, — legalább a vidéken — alig tett eddig többet a semminél.

Örömmel látom, hogy a cikkíró véleménye szerint a betegsegítő pénztárak nem felelnek meg annyira a kitűzött célnak, mint szükséges volna. Ezt az orvosok már régen hangoztatják, de nem hallgatott senki rájuk. Még ebben a cikkben is, mintha ennek a beismerése vád akarna lenni, kifogásolja a cikkíró, hogy a közalapok terhére nem lehet bort, konyakot, meg a szabályzatba fel nem vett gyógyszereket rendelni. Igaz, de az is igaz, hogy az orvosok azért még is rendelnek. Megfizetik velük, dacára annak, újból rendelnek, amikor szükségesnek látják. Idevonatkozó adatokat kaphat a cikkíró a városházánál. De azt már kétségbe vonom, hogy akár a városházánál, akár egyebütt meglegye azoknak a névsorát, akik valaha csak egy fillér értékkel is járultak a vagyontalanok gyógykezelési költségeihez.

Szó esik a cikkben áldozatról, akit — sőt akiket — az orvosi honorárium koldusbotra juttatott. Mig

A remete unokája.

Írta: Brósztel Lajos.

— (Folyt. és vége.) —

Mint szerető, jó leány, szívének édes titkát maga akarta felfedni édes apja előtt, nehogy ő véletlenül rájövén, kockáztassék a remélt jó eredmény.

Várva várta tehát a jó alkalmat.

Ez csakhamar elérkezett az ő névnapján s ekkor odaborult szeretettel édes apja nyakába és bevallá neki a nagy titkot.

Apja meglepetve hallgatta leányának csizinte vallomását.

De mikor megtudta, hogy leánya szerelmének tárgya csak egy erdész, elkomorodva taszította el kebléről egyetlen leányát s kimondá a visszavonhatatlan szót: „soha! — Hollaky Gizella nem egy erdész nejeinek születet!... M'ny lányom szobádba, majd határozzok, mitévő legyek“...

Egyszermind megtiltá, hogy többet az erdőbe menjenek.

Gizella atyj szavai által lesújtva távozott szobájába s ott zokogva borult le imázámolyára. Ily hamar kellett eltűnni szép reményének!!...

Hollaky szívében küzdött az atyai szeretet és büszkeség. Hosszu tünődés után végre arra határozta magát, hogy leányát felviszi a fővárosban lakó rokonaihoz, mert tudta, hogy ha itthon marad, a tilalom csak éleszteni fogja a tüzet, mely már

ugyis erősen lángol az ifjak szívében. Ott a fővárosban a mulatságok, szórakozások között majd csak el fog tűnni a szerelem álmoképe...

Irt tehát Pestre. Otthon pedig kiadta a parancsot, hogy készüljenek az utazásra.

Gizella szomoruan nézte az előkészületeket. Ugy szeretett volna még egyszer Andorral találkozni, hogy bucsut vehessen tőle és biztosíthassa őt, hogy a távolban sem fog iránta csökkenni fő ró szerelme. De nem lehetett. Azért csak levélben bucsuzott el, kérte, legyen kitartó, hátha a szigorú apa megváltoztatja tervét.

*

Pestre érkeztek... A rokonok nem tudták mire vélni, hogy a különc Hollakyt mi lelta, hogy leányával együtt Pestre jött?! Csak mikor bizalmasan elmondta a dolgot, akkor értették meg.

Gizella tehát Pesten maradt.

Az előkelő rokonok a szórakozás minden nemével igyekeztek elfoglalni őt. Látszólag igen jól mulatott, fogadta az őt körülrajongó fiatal emberek udvarlását és üres bókjait.

De mikor egy-egy multság után szobájában maradt, gondolatai visszaszálltak a csendes otthonba, oda az erdőbe, hol anyyi boldog perozet töltött el Ilyenkor elővette Andor leveleit s azoknak szavaival erősítette szívet.

*

A mint Gizella elbajyta ottho'át, Andorra sivatrá, kellemetlené lett az ott lét. Folyamodot tehát, hogy helyezték át a felvidékre. Kérése csakhamar teljesült.

Egy csendes völgy ölében, a hatalmas őserdők közepén volt a lakása. Itt a magányban elgondolta, hogy mily boldogok lehetnének ők ketten együtt, nem zavartatva a világ zajától, egyedül szerelmüknek élnének...

E közben merész terv fogamzott meg agyában.

Irt Gizellának, kérte, hogy kísértse meg kinyerni atyjának beleegyezését frigyükhöz. Ha ez nem sikerülne, akkor írja meg, hogyan találkozhatnék vele Pesten, mert fontos közleni valója van.

Megjött a válasz. Az apa hajthatatlan. Ő azonban várja Andort. Délelőtti sétáján a korzón bátran beszélgethetnek.

Andor a kitűzött napon várta Gizellát. Előadta tervét. Esküdjének meg titokban, csak két bizalmas barátja fog róla tudni. Akkor talán az apa is megadja beleegyezését a változhatatlanba.

Aztán leirta lakását, azt a kies völgyet, mely keblén rejti azt a boldogságot, mely őket környezni fogja a természet ölében.

Gizella nem adta egyszerre beleegyezését, gondolkozási időt kért... Majd írni fog... Elváltak.

Otthon sokáig küzdött magával, mi-

egy ilyen koldusbotra juttatott valakinek a nevét nem hozza nyilvánosságra a cikkíró, ezt az állítást komoly számba nem vehető mesének tartom. Feltéve azonban, hogy fordulhatott volna elő ilyes eset, akkor annak a szerencsétlen embernek nem csak a doktortól van joga követelni, hanem általában mindenkitől, akinek nem feleslege, hanem csak nélkülözhetősége van. Soha sem lesz annyi jótekonyság a világon, mint amennyire az emberiség rá van szorulva.

Nem érti a cikkíró, miért provokálnak az orvosok az eddigieknél magasabb díjtételeket. Elhiszem. Vigasztalásul őszintén megvallom, hogy én sem értem, miért ment feljebb pl. a czórának, a lakásnak, a megélhetésnek és sok egyébnek az ára. Azt sem értem, mi szüksége van a fogyasztó közönségnek a különböző ringekre, kartelekre, magasabb kasszára meg sok más dologra.

Azt mondja a cikkíró, hogy a közegészségügy közügy, amely fontosabb, mint a szabónak, meg a suszternek munkája. Én is ezt vélem, de azért más következtetésre jutok. Ő a „közt“ úgy érti, hogy a doktor boldogot, boldogtalant annyiért gyógyítson, amennyit az illető jónak lát, — ha egyáltalán lát — adni. Én pedig azt képzelem, azért közügy, mert mindenkinek érdeke, ezért méltányos, hogy az általa okozott terheknek a viseléséhez kivétel nélkül mindenki járuljon annyival, amennyit a viszonyai engednek. Nem egynehány ember, nem egy társadalmi osztály, hanem mindenki. És ha fontosabb a közegészségügy, mint a szabó és susz-

ter munkája, abból csak az következhet, hogy a nagy értékű munkát jobban kell díjazni. Vagy az egyeseknek, vagy a társadalomnak. Most következzenek tulajdonképpen maga a kérdés.

Nem tudom, mi az oka, hogy a cikkíró vagy figyelembe sem veszi a kérdéseket, vagy olyat olvas ki belőle, ami abban aligha van. Azt feleli nekem, hogy Debreczent még a negyedik osztály sem illeti meg. Én azt kérdeztem tőle, hogy: „ha Debreczen a harmadik osztályba sorozandó, mely községek jönnek a másodikba? Nagyságát tekintve Budapest után következik: Szeged, Szabadka, Debreczen. Vagyonosságát tekintve szintén nem kerülhet hátrább. A megélhetés drágasága révén vetekedik a fővárossal. Mindebből csak az következik, hogy a második osztályba sorozandó.

Hogy sokan más díjtételeket szeretnének, mint a tervezetben van, nem csodálom. Joga van mindenkinek a véleményét elmondani, ha lehet, érvényre juttatni. De nem annak a kétségbe vonása alapján, amit mindenki befejezett ténynek ismer. T. i. hogy Debreczen Magyarországnak nagyság, kiterjedés, vagyonosság tekintetében a legelső városai közé tartozik. A kérdés pedig ez idő szerint tisztán csak ez.

És még egyben nincs igaza a cikkírónak. Abban, hogy a szegény néposztály érdekeivel hozakodik elő. Az a néposztály az orvosnak mindig megfizetett tehetségé szerint. Az a szegény ember vagy azzal kezdi, „uram nincs pénzem, vizsgálj meg ingyen“ vagy fizet. Azzal soha sem

volt baj. Nem hiszem, hogy valaki orvosi tiszteletdíjért perelte volna ennek az osztálynak valamely tagját, pedig állithatom, hogy soha egyet sem utasított el egy orvos sem azért, mert megmondta, hogy nem tud fizetni.

Végül a kuruzslók elszaporodását, meg a közegészségügyet e kérdéssel együtt emlegetni nem lehet. A kuruzslóknak mindig sokkal többet fizet a nép, mint az orvosnak. Tehát az orvos drágasága nem hajtja a kuruzslók kezébe. A kuruzslók elszaporodása, meg a közegészségügy állása mindig a nép vagyoni és műveltségi állapotának a folyománya. Sokkal mélyebben gyökerező szociális kérdés, semhogy ilyen rövidesen le-tárgyalni, vagy éppen rendeletekkel megváltoztatni lehetne.

Dr. Kenézy Gyula.

Ev. ref. egyházkerületi közgyűlés.

Debreczen, nov. 15.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület tegnap kezdette meg rendes őszi közgyűlését.

Kiss Áron püspök, egyházkerületi elnök megnyitó imája után gróf Degenfeld József világi elnök szép szavakban emlékeztetvén Ferencz Ferdinánd trónörös házasságáról, indítványozza, hogy a kormány útján szerencsekívánatát fejezze ki a kerület. Így történik.

Lukács Dániel volt heves nagyknásági esperes halála szomorú tudomásul szolgál, ugyanakkor a máramaros-ugocsi egyházmegye megválasztott új esperesét: Szikszay Zoltánt megerősíti, ki magát a kerület jóindulatu pártfogásába ajánlja.

tévő legyen? Mi lesz szegény atyjával, ha ő elhagyja, ha nem lesz többé leánya?...

De végre is szerelme győzött!...

Tudatta elhatározását Ardorral.

*

Csendben megtörtént az esküvő, s ők szonnal elutaztak leendő otthonuk felé.

A szobába hagyott levelekbe tudatta Gizella tettét atyjával és rokonaival. Bocsnátért esdekelt, de nem tehetett másként, nem birt a szívével.

Lesújtó hír volt ez Hollaky szívére...

Élte örömét, öröksége gyámolát örökre elvesztette leányában. Eleinte magát vádoló, hogy gögjének áldozá fel egyetlen leányát... De a másik perczben átok kelt ajkain, kitagadta leányát s ezt tudatta a rokonokkal is.

Komor, örömnélküli volt ettől fogva élete, s kastélya némán viszhangozta urának mély fájdalmát.

*

Az ifju pár boldogan élt az erdő távol magányában. Csak néha borult árny Gizella szívére, — ha elhagyott atyjára gondolt.

Házasságukat nemsokára egy kedves kis leánya tette még boldogabbá...

Ekkor Gizella irt atyjának, kérte bocsnátát: most már egy kis unoka is eseng ő érettségük a nagyapa szívéhez.

A válasz elmaradt...

A boldogságot belsejében rejtő kis házra szomorú napok virradtak. — Andor veszélyesen beteg lett, s a gondos ápolás dacára eljött a „nagy kaszás“ és elrabolta őt szeretteitől.

Gizella a csapást kétszeresen érezte. Kitagadva apjától, megfosztva szerető férjétől, elhagyottan állott gögicsélő kis leányával.

De megadással viselte a csapást, úgy vélte, hogy meg érdemelte ő ezt a jó istentől...

Vérző szívvel bucsuzott el a sirhalomtól s a szomszédos városba költözött, hol csekély nyugdíjából s kézi munkájából tartá fent magát kis leányával.

Évek multak el így szomorúság és nélkülözések között. Atyjáról hirt sem hallott s e miatt gyakran sirt. Csak akkor vidult fel, ha szépen fejlődött kis leánykája odasimult hozzá és vigasztalta őt.

Mikor már megértette, elbeszélte leányának az ő szomorúsága okát.

Az okos leánya sokat gondolkozott, hogy miképpen egészíthetné meg a haragos nagyapát?!

Hátha ő írna neki?...

Megmondta az anyjának. Anyja nem tudott szólni, csak könnyek között megölepte és megcsókolta.

S a kis leány irt...

Gyermeki szeretete szólalt meg e levélben. Megírta, hogy milyen szomorú az ő jó mamája, mennyit sir...

S aztán ártatlan szíve esengésével kérte a jó nagyapát, hogy bocsásson meg nekik...

*

Hollaky Barnabás gondolataiban milyen elmerülve ül nagy karosszékében s egy levelet tart a kezében...

Majd ismét elolvassa a levelet, miközben megerednek könnyei s redős arcán leperregnek a levélre...

Hirtelen feláll helyéről, becsengeti öreg szolgáját és parancsot ad, hogy fogjanak be rögtön.

Mire a kocsis előállott, ő már utrakészen várta. Felszállt s a váratlan elutazás oka után tudakozó szolgájának csak annyit mondott: „Megyek a leányomért!“...

*

Az ősi kastélyba az öröm és boldogság költözött...

Mióta az unoka vidám dala és csevegése veri fel a kastély csendjét, az öreg Hollaky kedélye is megváltozott. Leányával együtt gyönyörködnek, midőn a parkban sétálva látják ide-oda futkosni a kis leányt...

Ártatlan lelke csaknem évtizedes haragot szüntetett meg és sok keserűségnek vetett véget.

Az eszperesi kar korábban már megbízott azzal, hogy a lelkészi nyugdíjintézet felállítására nézve javaslatot készítsen. A beterjesztett javaslat lényegében oda concludál, hogy csak abban az esetben lehetne lelkészi nyugdíjintézetet teremteni, ha megfelelő anyagi erő állana rendelkezésre. Jövedelmi forrásul kijelöli a kongruát, domesticát, az évi tagbefizetéseket, államségélyt és a gyámtőkét, így az országos lelkészi nyugdíjintézetet 408,000 korona tőkével rendelkeznek.

Tisza Kálmán szól a javaslatához s annak hiányát felfedi, mely hiányokat, mint pótlándókat, magáévá teszi a közgyűlés s így adatik át megvitatás végett az egyházmegyéknek s terjesztetik fel a conventhez.

Degenfeld József tesz előterjesztést a debreczeni egyházra nézve, annak az egyházmegyéhez való viszonyát illetőleg, azt mondván, hogy a debreczeni egyház vagy mindenben az egyházi felettes hatóság (itt egyhm.) törvényes kívánalmai szerint járjon el, vagy alakuljon egyházmegyévé — és pedig záros határidő alatt.

Thaly Kálmán a történelmi fejlődést megbolygatni nem kívánja, elismeri az indítványozó buzgóságát és méltányolja azt a fáradságot, melyet egyháza ügyeiben végez, elismeri, hogy a beterjesztéshez joga volt, de nem találná helyénvalónak, ha az egyház meg sem hallgattatnék.

Felszólal Tisza s konstatálja, hogy ha a törvény kötelező mindenkire, kötelező az Debreczenre nézve is. S ha nem volna s nem lehetne szó a törvénynek nem mindenben megfelelő állapotáról, úgy semmi szükség sem let volna a tett előterjesztésre.

Ritók Zsigmond szerint a tényállás megismerése végett az egyházmegye terjeszzen elő javaslatot a jövő közgyűlésre.

Dicsőfi József, S. monffy Imre, Horthy István stb. hozzászólása után a teljes délelőtti lefoglaló vita azzal végződött, hogy a főgondnoki előterjesztés egész terjedelmében elfogadtatik.

Több jelentéktelenebb ügy tárgyalása után a gyűlés holnapra halasztatott.

POLITIKAI HIREK.

Szilágyi Dezső — belügyminiszter? Már újból kering a hír, hogy Szilágyi belügyminiszter lesz. A Ház folyosóján elterjedt hírek szerint azok a nehézségek és akadályok, melyek Szilágyi Dezső belügyminiszterre való kinevezése ellen eddig fennállottak, teljesen el vannak hártva, úgy hogy kinevezése erre az állásra a közeljövőben publikáltatni fog.

Uj tagok az osztrák urakházában. Politikai körök értesülése szerint az uralkodó az új parlament megnyitása előtt az osztrák urakházába új tagokat fog kinevezni. A legutóbbi ülés óta az urakházának tagjai közül ötven haltak meg.

A pénzügyi bizottság jelentése. Az eddigi intézkedések szerint Neményi Ambrus, a képviselőház pénzügyi bizottságának elnöke, a ház pénzügyi ülésén fogja előter-

jeszteni az 1901. évi költségvetésről szóló bizottsági jelentést. Az országgyűlés negyedik ülészkát alkalmasint szombaton rekesztik be, mire az ötödik ülészkát a képviselőház keddi ülésében nyílnék meg.

TÁRSAS ÉLET.

A levél.

A tragédia egyik legszebb jelenetében valami levelet kellett felolvasni. Az utolsó pillanatban az ügyelő nem találta meg a leírt levelet és üres papirost küldött be a színpadra. A fiatal hősnak kellett volna elolvasnia a levelet. Amint meglátta, hogy a papiros üres, hamar a sugó felé tekintett. Ez azonban, tudva, hogy a levelet nem kell sugnia, eltűnt. Ekkor a hős odaszól az atyjához:

— Olvasd el magad, ch, atyám e levelet... Jó híreket tartalmaz bizonyára.

De az apaszínész hamar feltalálta magát és azt felelte:

— Csak olvasd magad, jó fiam. A szobában felejtettem a szemüvegemet.

— De olyan rossz ez az irás, hogy nem bírom kiszabizálni... Olvasd, te, imádot Mariskám, mondja most a hős és a levelet átadja a naivának.

A színész nő gyanútlanul átveszi a levelet. Amint észreveszi, hogy a papiros üres, így szól:

— Mégis csak jobb lesz, ha atyus olvassa... Azonnal kihozom neki a szemüveget. Tudom, hogy hol hagyta.

A naiva ezzel távozik és magára hagyja a két színészt.

Egy ideig egymásra bámulnak, aztán az apaszínész megszólal:

— Mariska, úgy látszik, nem találja meg a szemüveget, majd elhozom magam.

Időközben megkerült az igazi levél és aztán folytathatták a felvonást.

VIDÉK.

A végrehajtás halottja. Kis-Szebenben megrázó drámának volt az okozója a mai üzleti pangás és általános szegénység. Surin János ottani derék becsületes építőmester utóbbi időben súlyos veszteségeket szenvedett, csödbe jutott s tegnap Topiczer György kisszebeni ügyvéd, Martos Sándor eperjesi ügyvédjelölt és Glück Bertalan bírósági végrehajtó toppantak be házába, hogy butorait s egyéb ingóságait bíróságilag lefoglalják. Surin János eleinte rimázkodott, hogy a határidőt hosszabbítsák meg, de a törvény emberei, bár szánalmat éreztek a könyörgő ember iránt, mitsem tehettek érte, hanem hozzáláttak a végrehajtás fogantatásához.

— Ha nincs szánalom, úgy pusztuljatok el! — kiáltott a felingerült ember s vadászfegyverével az ablakon keresztül belépett a szobába.

A lövés szerencsére nem talált, mire a halálraérett emberek a szobából kiszaladtak az udvarra. Surin János kezében fegyverével rohant az erdő felé ezt kiáltva:

— Nem kaptok meg élve! És nem is kapták meg, mert a vagyoni romlása miatt amugy is kétségbeesett ember agyonlőtte magát.

Gyilkosság bosszúból. Tárkányról írják lapunknak: Borzalmas módon állott bosszút régi haragcsár Nagy István. Tegnapelőtt, esti tíz órakor megleste Izsák Mihályt és a teljesen védtelen embernek formálisan szét verte a fejét egy furkós bottal. Izsákot úgy vitték haza hozzátartozói. A szerencsétlen ember még meg tudta nevezni gyilkosát, azu án kiszenvedett. — A gyilkost másnap letartóztatták. Nagy erősen tagad, sőt a bűnjelet, a fűtykóst el is égette. — Mindazonáltal bekisérték őt az ottani járásbíróság börtönébe.

A vadorzó. Mihajlovics Mihály, baikányi gazdatiszt, gyilkos merényletnek esett áldozatul. A szerencsétlen ember tegnap gyanátlanul mendegélt a község határában, a mikor egyszerre hátulról lövés érte. A golyó oldalába furódott, súlyos sebet ejtve rajta. A gyilkosság elkövetésével Mátyás Jusztin orrvadászt gyanúsítják, a ki hasonló merényletet már bűnhődött. Az orrvadászt letartóztatták.

Vasuti katasztrófák.

— Saját tudósítónktól. —

Még el sem temették az offenbach-i vasuti szerencsétlenség áldozatait s már ismét két helyen is történt vasuti katasztrófa. Berlinből táviratozzák, hogy Kuldenkirchea mellett, a Rajna vidékén tegnap reggel borzalmas szerencsétlenség történt. Egy vonat, a mely munkásokat szállított, kisiklott s egy kocsi felfordult. Hét munkás szörnyet halt, hárman súlyosan, a többiek könnyebben sebesültek meg. A szerencsétleneket bevitték a községbe. Utközben az egyik munkás belehalt sebeibe. A vonatvezetőt, a fűtőt és egy váltóórt letartóztattak. A sinek hosszú uton megrongálódtak.

A másik katasztrófa, mint Zürichből táviratozzák, Mönchen-Stein állomás mellett történt. Délután két órakor robogott be az állomásra a Dalsbergből jövő gyorsvonat. A vasuti hid mellett, a mely tíz év előtt beszakadt, a gyorsvonat neki ment a szembenjövő tehervonatnak. A mozdonyvezető még jókor fékezett, különben egyetlen egy utas sem menekült volna meg. Így is nagyon erős volt az összeütközés. A tehervonat mozdonya és három kocsija darakokra törött. Még nem tudják, hogy hányan sebesültek meg, mert a romokat még nem takarították el. A tehervonaton a marhák és lovak egytől-egyig elpusztultak.

Késő éjjel jelenti egy második zürichi távirat, hogy Mönchen Stein mellett a katasztrófa alkalmával hárman súlyosan megsebesültek. Egy utas a halállal vívdik. A gyorsvonat három kocsija is erősen megrongálódott.

SZÍNHÁZ.

Sulamith. Tegnap este közepes számú közönség előtt Golifaden dalműve: Sulamith került színre. Az előadás simán folyt le. A szereplők közül Bódi Ella emelkedett ki, aki a báratos keleti áriát gyönyörködtetőleg adta elő. Vele osztozott a sikerben Környei Béla, a ki legnagyobb sikerét Absolon szerepében érte el s ez a szerep szerezte meg számára tegnap este is a babérokat. Ugy őt, mint Bódi Ellát többször, mindannyiszor zajosan hívta a közönség a lámpák elé. Használó eredménnyel működött F. Kállay Lujza, aki drámai erővel játszotta meg szerepét és szép énekével is jól megérdemelt tapsokat aratott. Hiányzott azonban a második felvonásból a megszokott tánc és a harmadik felvonásból egy mindég szívesen hallgatott kerdal.

Színházbizottsági ülés.

Debreczen, nov. 15.

Debreczen város színházbizottsága tegnap délután rendkívül érdekes ülést tartott a városháza kistanácstermében.

Ez alkalommal vette tárgyalás alá gróf Festetich Andornak, a debreczeni színészet részbeni állandósítását célzó tervezetét. A nemes gróf azt szeretné, hogy Debreczenhez nyári állomásul csatolják vagy Nyiregyházát vagy Máramaros Szigetét.

Pompás dolog! Ez addig is meg volt, amíg színészeti felügyelője nem volt a vidéknek. A viszonyok, színtársulatunk érdekei provokálták, hogy Nyiregyháza és Máramaros Szigettel együtt tartssuk és művészeti munkájukban foglalkoztassuk a színtársulatot. Ehhez bizony nem volt szükség színészeti felügyelőre.

A debreczeni színházbizottság azonban nemcsak tárgyaita, de udvarianan meg is adta mindazokat a válaszokat, amelyeket a nemes grófkért. Szóval önállóságából engedett s elismerte, hogy annál a színháznál, amelyet Debreczen áldozatkészsége tart fenn, joga van további intézkedésekre a színészeti felügyelőnek is.

A másik dolog, amely a bizottsági ülésnek érdekességet kölcsönözött az a kritika volt, amelyet a színtársulat felett gyakoroltak. Váratlanul jött, készületlenül talált mindenkit, éppen azért volt meglepő.

Egyebekben szóljon az ülés lefolyásáról alábbi részletes tudósításunk:

Kevéssel öt óra után nyitotta meg a bizottsági ülést Simonffy Imre kir. tan. polgármester, a ki felolvastatta Szabó Kálmán jegyzővel azt a levelet, amelyet gróf Festetich Andor, a vidéki színészet felügyelője a debreczeni színészet részbeni állandósítása ügyében a polgármesterhez intézett.

A gróf e levelében felvilágosítást kér a debreczeni színházi viszonyokról, a szezon tartamáról, a város erkölcsi és anyagi támogatásáról s végül arról, mikép ohajtáná a kerületbe való beosztását? Nyiregyháza, vagy Máramaros Sziget nyári állomásokkal.

A színházbizottság pertraktálta a nemes gróf levelét és amíg más helyen, más városban szépen általánosságban adtak rá választ, addig a debreczeni színházbizottság a részletes tárgyalásba is bele ment és tételenként megválaszolt a színészeti felügyelő kérdéseire.

Arra a kérdésére, hogy meddig tart a színiévad, a színházbizottság válasza, hogy október 1-től május 15-ig, tehát hét és fél hónapig. Arra a kérdésére, hogy milyen áldozattal járul Debreczen színészetéhez, megfelelt a következőkben: Tízezer korona évi szubvenczióval készpénzben, kilencszáz korona értékű fűtéssel, háromezer korona nyomtatvánnyal, hatszáz korona világítási átalánnyal, diszletárral, ruhatárral, két tűzoltóval, egy portás és házmesterrel és nyolcezer korona biztosítási díjjal. Végül a harmadik kérdésére, hogy mely nyári állomásokkal kívánja a debreczeni színtársulat kerületi beosztását, kimondta, hogy feltétlenül Nyiregyháza és Máramaros Szigettel.

Ezek után áttértek a másik tárgyra, Roncsik Lajos tancsnok színházi felügyelő beadványára.

Roncsik Lajos rövid beszédet tartott. Elmondta, hogy Debreczen milyen óriási áldozattal tartja fenn színházát, amelyre lehet mondani, eddig egy millió koronát áldozott. Debreczen közönsége se vonta meg soha pártolását a testülettől és mindig látogatta a színházat. Ilyen áldozat mellett joggal várhatja meg a város és annak közönsége, hogy olyan testület teljesítés feladatát színpadunkon, amely nivón álló előadásokat produkál. Őt a város, a közönség és a színgazgatónak is az érdeke vezeti, mikor felszólal és konstatálja, hogy Debreczenben a színészet most nem emelkedést, de határozott visszaesést mutat. Lehet, hogy véleménye nem találkozik, a színházbizottság tagjainak véleményével, de kötelességét, amelyet hivatala előír, lelkiismeretesen teljesíteni kívánta. Hosszabb előterjesztést nyújt be, amelyben a debreczeni színészet hanyatlását konstatálja s indítványt arra, hogy a színgazgató a társulat hiányait pótlására híressék fel.

Komlóssy Dezső szólt először a Roncsik Lajos előterjesztése és indítványához. Objektív kritikát gyakorolt s rátért a társulat hiányaira. — Konstatálta, hogy a naturburs, drámai apa, intrikus jellemző színész, drámai anya szerepek nincsenek egyáltalában, vagy kellőleg betöltve. Válsággal fenyeget, ha január elsejével a társulat két jeles tagja távozik. Táncosnők sincsenek. Ezek az okai annak, hogy például egy két énekes előadástól eltekintve a legtöbbször elégedetlenül távozik a közönség a színházból. A népszínmű előadásokat pedig egyáltalában gyengének találja. Nagyon itt a szüksége, hogy mindezek a hiányok pótolassanak.

Aczél Géza beszédében azt hangsúlyozta, hogy olyat állítani, mikép a debreczeni színészet nivója csökkent volna, nagyon merész dolog. Szerződött Komjáthy naturbursot, nem tehet róla, ha nem jött el. Van másod szubrettje, de beteg. Szóló táncosnője is van, arról sem tehet, hogy ez is

beteg. A drámai apa szerepkört is betöltöttnek találja aokkal, akikkel Komjáthy felváltva betölti. Nem kell ragaszkodni a szerepkörökre szerződött színészekhez, jobb az, ha az igazgató az illető színész egyéniségéhez méri s osztja ki részükre a szerepeket.

Márk Endre kijelenti, hogy nem lehet elvitatni a társulat hiányosságát. De ez csak időleges hiányosság, amelyet pótolni lehet. Szerinte felhivandó volna az igazgató, hogy a hiányos szerepkörök betöltéséről gondoskodjék.

Többek felszólalása után kimondta a színházbizottság, hogy Komjáthy Jánost sürgős intézkedésre s arra hívja fel, hogy intézkedésének eredményéről december tizenötödikéig jelentést terjeszteszen a színházbizottság elé. Az ülés ezzel véget ért.

UJDONSÁGOK.

* Az orvosok díjazása. Debreczen város közgyűlése e hó 29-én határoz a debreczeni orvosok díjazása ügyében. Az egészségügyi bizottság azt javasolja, hogy Debreczen a második osztályba soroztassék. Lapunkban ezen javaslat ellen foglaltunk állást, hangsúlyozván, hogy a második osztály díjtételei magasak. Hogy mennyire igazságunk van, bizonyítja az az értesítés is, amelyet ma Aradról vettünk. Arad szab. kir. városa mai közgyűlésében ugyanis Arad városát a negyedik osztályba kéri soroztatni.

* Az automobil gyilkolt. Az automobil kocsival tegnap érkeztek vissza Nagyváradról. Ezt az utat két óra és 25 perc alatt tette meg az automobil. Ez az ut azonban egy jókora sertés életébe került. A gazdája hajtotta az országuton és az öngyilkos szándéku sertés a kerekek alá került. Az automobil keresztül gázolt rajta. A sertés megdöglött, az automobil kerekének gummija pedig kiszakadt. A gummit gyorsan bevarrták és a kocsit sebesen folytatta útját Debreczen felé s a vesztegelés dacára is két óra 25 perc alatt megérkezett Debreczenbe.

* Az „Iparos Otthon“ megnyitása. Folyó hó 18-án d. e. 10 órakor diszüléssel veszi kezdetét az „Iparos Otthon“ megnyitása, a debreczeni iparosság emez „Almamater“-e. A rendező bizottság mindent elkövetett, hogy e napot emlékezetessé tegye úgy Debreczen város iparosainak, mint a n. é. közönségnek. A diszülést délben 1 órakor az Arany Bika disztermében társas ebéd követi, melyre már ez ideig is számos jegy elkelt. Este pedig az iparos ifjak önképző-egylete — 25 éves fennállásának emlékére ugyancsak az Arany Bika disztermében táncmulatságot rendez. — Hogy a táncmulatság is a legjobb sikert fogja elérni, biztosítékul szolgál arra nézve az, hogy ezen törekvő egyesület által eddig rendezett mulat-

ságok mindig a legfényesebb sikert érték el Szűnet alatt a közönséget az egyesület dalköre fogja szórakoztatni, gondoskodtak ifjaink a hölgyek részére csinos táncz-rendekről is, szóval csak a jókedv hiányzik ahhoz, hogy mindenki jól mulasson. Jegyek előre válthatók: ifj. Gyürki Sándor, ifj. Csikes Ferencz, Kostya János, Nagy András, Rencz Antal és Cziczó Lejos urak üzletében, valamint az ip. test. hivatalos helyiségében és este a pénztárnál.

* Egy urinő halála. Tüdős Klára életének 79-ik évében elhunyt. Temetése nov. 15-én délután fél háromkor lesz a Bethlen-utca 55. számú háztól és az ev. ref. egyház szertartása szerint rövid ima után a Kossuth-utcai temetőben helyezik örök nyugalomra. Halálát dr. Tüdős Kálmán, dr. Tüdős János, Tüdős Béla, Tüdős Antal, Tüdős Erzsébet és özv. Tüdős Józsefné családjaikkal gyászolják.

* A hamis titkos rendőr. Tegnap este egy zülött alak mulatott a Vörös-ökörhöz címzett korcsmában, ki magát nagy hangon titkos rendőrnek nevezte. Mulatás közben többen kételkedni kezdtek a zülött külsejű alak állításaiban, rendőrért küldtek, kik igazolásra szólították fel. Ezek ellen, valamint a korcsmáros ellen, ki tőle az elfogyasztott ételek és italokért pénzt követelte, irtóztató durván kifakadt. Súlyos büntetéssel fenyegette a rendőröket, ha hozzá mernek nyulni, kik többször szólították fel, hogy kövesse őket a központra, hol igazolhatja magát. Végre is kénytelenek voltak megkötözve, kocsi szállítására a központra, hol kisült, hogy Scheierli Gáspárnak hívják, elzülött mesterségény. Kihallgatása után letartóztatták.

* Meglopott pályao. Az éjjel Kerekes Károly 2. számú pályao kárára a római katolikus temető melletti órház udvarából ismeretlen tettes kilencz darab szárnyas állatot ellopot. A lopást — úgy gyanítják — valamelyik homokkerti csavargó követte el.

* A sertés vásár megnyílt. — Örömmel értesítjük a gazda közönséget, hogy városunkban és határán a sertés vásár megszűnt és a sertés vásárt már a jövő hétfőn az az november 19-én megtartják.

* A főkapitány felhívása. Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány a következő felhívást bocsátotta ki: A debreczeni kerületi betegsegélyező pénztár igazgatósága az 1892. évi márczius hó 11-én 13728. sz. a. kibocsátott kir. kereskedelemügyi miniszteri körrendelet alapján az 1896-ik évben megállapított s a tagjárulékok kiszámításának alapját képező átlagos napi munkabéreket ujjalag, a változott viszonyoknak megfelelő módon óhajtván megállapítani, ezen megállapítást eszközölő és a hivatolt miniszteri rendelet 6-ik és 7-ik §-a szerint összeülő megbízottak megválasztásának újabb határidejéül 1900. évi nov. hó 25-ik napja d. e. 10 óra, helyül Debre-

ezen szab. kir. város közgyűlési terme tüzetik ki, amikorra fölhívom egy Debreczen szab. kir. város, mint a pénztárhoz tartozó H.-Böszörmény, H. Nánás és Szoboszló városokban, valamint Hajdúvármegye b.-ujvárosi és nádudvari járásai községben lakó iparosokat és gyárosokat, valamint a kerületi betegsegélyező pénztárba belépésre kötelezett összes alkalmazottakat, hogy az általuk kijelölendő bizalmi férfiak megválasztására megjelenni sziveskedjenek. Az iparosok és gyárosok gyűlése 1900. november 25-én d. e. 10 órakor, az alkalmazottaké ugyanazon nap d. e. 11 órakor fog külön-külön a fent kijelölt helyen megtartatni. Kelt Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága, mint I. ső foku iparhatóságától, 1900. évi október hó 25-én. Boczkó Sámuel, rendőrfőkapitány, mint I. ső foku iparhatóság.

* Halálozás. Angyaláti Antalné, szül. Gombos Julia életének 38-ik, boldog házasságának negyedik évében 14 napi súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése 16-ikán délután két órakor lesz a Burgondia-utca 5-ik számú háztól és rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben helyezik örök nyugalomra.

* Kiütötte a saját szemét. A harmadik számú pályaház közelében vasuti munkások sinek kicserélésével foglalkoztak. Ezek közt dolgozott Tömöri Gábor v. pércsi illetőségű napszamos is. Tegnap délután a kicserélt sineket erősítették meg. A nehéz kalapács ütésektől szikrázott a vasszeg, melynek egy darabja letört s Tömöri balszemének ütődött. A vasdarab a szerencsétlen munkás ember szemét kiütötte, úgy hogy az nyomban kifolyt. Tömörit ápolás végett beszállították a debreczeni közkórházba.

* Harciaszati lövészet. A 39-ik gyalogezred póttartalékosai e hó 24-én reggel 7 órától délután 2 órától tartják harciaszerű lögyakorlatokat, az ugynevezett nagytávolságu lőtéren, mely körülményre a közönség figyelme felhívatik. Debreczen, 1900. évi November 14-én. Oláh Károly tanácsnok.

* Lakodalom balesettel. Tegnap délután két óra tájban a Péterfia-utczán egy lakodalmas menet vonult végig. A hosszú sorban egymást követő parasztszekerek zsufolásig meg voltak tömve a násznéppel, dalolásuk és kurjongatásuktól pedig hangos lett az utca. A szokatlan menetnek sok bámolója akadt. A kocsisort az ilyenkor elmaradhatatlan hangászok zárták be. A legvégső kocsin csaknem egymás hátára voltak felpakolva. A lakodalmas menettel szembe jött egy jól megrakodott talyiga, mely elől mind-egyik kocsi ügyesen kitért, csak a cigányokkal megrakott szekér kocsisa vette későn észre s így ugyancsak hirtelen fordított egyet a lovakon, hogy az össze ütközést elkerülje. A hirtelen fordulás következtében az egyik cigány elvesztette az egyensúlyt, s kivágódott a kövezetre, hol eszméletét veszítve fekve maradt. A

járó-kelők siettek segítségére, a szemben lévő katona fogházból pedig egy katona eczetes vizet hozott s azzal dörzsölte és hozta eszméletre. Az oda érkező rendőr karján távozott el a legközelebbi orvos lakására. A legérdekesebb a dologban az, hogy a lakodalmas menet észre sem vette a történeteket, hanem vígan, zavartalanul folytatta tovább az utját.

* Lapunk mai számához mellékeljük a debreczeni új pénztárvezetnek a „Korona takarékszövetkezet”-nek aláírási felhívását. Felhívjuk erre különösen olvasóink figyelmét, mert annak tartalmából arról győződünk meg, hogy az alapítók közérdekből komoly cél megvalósítását tűzték ki feladatukul. A szövetkezet a közönség körében jó fogadtatásra is talált, mert már eddigelé több, mint 2000 törzsbetét jegyeztetett. Az üzlethelyiség Egyháztér Kola-féle házban lesz és a szövetkezet működését 1901. január elsején kezdi meg. Addig a tagságra való jelentkezés az aláírási felhívásban foglalt módon történik.

* Találtatott. A rendőrség tegnap délután a Szent-Anna-utczán egy igérvényt talált, melyet igazolt tulajdonosa a központon azonnal átvehet.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 14. A képviselőház mai igen rövid ülésén a trónörökös házasságának becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasás után megszavazták. Azután több időközben beadott kérvény sorsa felett döntöttek. A legközelebbi ülés pénteken lesz.

A szerb királyné gyermeke.

Budapest, nov. 14. Belgrádból jelentik, hogy a konakból kiszivárgott hírek szerint Draga királyné a napokban egy idétlen torzszülött fiu gyermeket hozott a világra. A dolgot az udvarnál szigorúan titkolják. Annyi bizonyos, hogy a királyné napok óta súlyos beteg.

Nagy szerencsétlenség egy bika- viadalon.

Budapest, nov. 14. A spanyolországi Pedreguezből jelentik, hogy ott tegnap este egy bikaviadal alkalmával nagy szerencsétlenség történt. Az aréna nézőterén ugyanis az ülőhelyek egy része a publikum alatt leszakadt. Tizenkét ember azonnal meghalt, mintegy kétszázan pedig megsebesültek.

Vilmos császár beszéde.

Berlin, nov. 14. A német birodalmi gyűlést ma nyitotta meg Vilmos császár hatalmas trónbeszéddel, melyben különösen hosszan foglalkozott a kínai hadjárat eseményeivel s a német császárságnak a háboruban való részvételével. A császár megemléke-

zett a párisi világkiállításról s a német nemzeti munkának ott elért sikereiről. A trónbeszéd ez utóbbi része különösen jó hatást keltett mindenféle.

Néplázadás Bukáron.

Budapest, nov. 14. A zemplénmegyei Bukárról jelentik, hogy ott tegnap valóságos néplázadás tört ki. A feldühödött nép közpörrel támadt a csendőrökre, mire ezek sortűzzel válaszoltak. Egy ember meghalt, sokan pedig megsebesültek.

Milán és Sándor király kibékölttek.

Budapest, nov. 14. Bécsből jelentik hiteles forrásból, hogy Milán kibékölt fiával Sándor királlyal. A kibékölés alapfeltételei a következők: Milán visszahivatik Szerbiába, hol Sándor király megadja neki mind azt a tiszteletet, melylyel mint apjának tartozik. Ezenfelül a szkuptsina félmillió frank évi apanaszt szavaz meg Milánnak.

Katasztrófa a tengeren.

Budapest, nov. 14. Anversből jelentik, hogy tegnap a Fund-öbölben egy „City of Monticelli“ nevű gőzös elsüllyedt s az utasok közül 31 ember a vízbe fuladt.

A polnai vérvád.

Budapest, november 14. Piszkből jelentik, hogy a polnai gyilkosságügyében, melyben újból kísért a rituális vérvád meséje, ma hozta meg az esküdtszék az ítéletet, mely Hilsner Móriczra a Klíma Mária meggyilkolásáért kötélláltali halált mér, ellenben a Hruza Ágnes meggyilkolásának vádjára alól bizonyítékok hiányában feloldja.

Robbanás a pokolban.

Budapest, nov. 14. Brüxből táviratozzák, hogy ott ma nagy szerencsétlenség történt. Az egyik brüxi bányát ugyanis pokolnak nevezik, ahol több kisebb nagyobb s borzalmasnál borzalmasabb akna van. Az egyik ilyen Plutó nevű aknában dolgoztak a munkások, mikor egyszerre rettenetes robbanás történt. A többi aknából előfutó munkások már tizenkét halottat és tizenkilenc sebesültet találtak.

VEGYES.

Bresci feleségeért. Különösen érdekes híradás érkezett New-Yorkból Rómába. Arról van szó, hogy New-Yorkból egy drámát akartak színre hozni s a jövedelmet a királygyilkos Bresci feleségének szánták. Az előadást azonban az utolsó perczben betiltották. Már együtt volt mintegy 500 anarhista a nézőtérben, mikor a rendőrség emberei megjelentek és kiűritették a színházat.

Az éhező milliomas. Egy szegény gazdáról van szó, egy amerikai nábobról, aki

szerét-számát nem tudja millió-nak s a mellett az éhenhalás veszélyének van kitéve. John Rockefeller, a petroleumkirályt mondják a világ leggazdagabb emberének, akinek több vagyona van, mint a császárnak, a német császárnak s még vagy egy féltuczat fejedelmeknek együttvéve. Pénzével megszerezhetne magának minden elképzelhető élvezetet és örömet s mégis irigylő szegény munkásait, amint jó étvágygal fogyasztják el egyszerű ebédjüket. Az amerikai sokszoros milliomas, akinek egy napi jövedelme százezer dollárnál többre rug, kronikus gyomorhajban szenved s kizárólag tejből és kenyérből él.

Legfelsőbb babona. Limogestől husz kilométernyire van a saint-leonardi templom. Ebben többek közt egy érdekes kilincs van, amelyhez bizonyos babonahit kapcsolódik. A fiatal menyecskék, akitől az ég meztagsadta a gyermekáldást, nagyon bíznak a kilincsen. A kápolnába mennek, megfogják a kilincset, azután nónát (kilenczed-napos áhitatot) végeznek a szent sirjánál. A minap a plébános végezte ezt az eljárást, még pedig az orosz császárné javára, aki tudvalevőleg nagyon óhajtana egy fiugyermeket. A szertartást Alexejev orosz császári főszertartásmester rendeletéből végezték.

Asszonyregiment. Hogy mennyit érnek a nők a politikában és a kormányzatban, kitünt Lincoln amerikai városban, melyet egy fél év óta kizárólag nők igazgatnak. Egy asszony állt mint polgármester a város élén, városi tanácsosok, adószedők és pénztárnokok mind asszonyok voltak. Nemrég revíziót tartottak és ennek az eredménye a női hivatalnokokra nézve egyáltalán nem kedvező. A linczolni asszonyregiment óriási deficizzel végződött. Ilyen eredmény után a nők kénytelenek voltak elhagyni a linczolni városi hivatalokat, melyek most ismét fé fiak kezében vannak.

Bátor postás-kisasszonyok.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerü rablási kísérletet hiúsított meg a magyar-bánhegyesi postamesteri hivatal két kezelőnöje. A kisasszonyok lakása közvetlenül a postamesteri hivatal helyiségéből nyílik s az este már nyugalomra tértek, a mikor egyszerre a hivatalból zuzás és csörömpölés hangját hallották.

Hirtelen gyertyát gyújtottak, a falon függő revolvert megtöltötték és épen abban a pillanatban léptek be a hivatalos helyiségbe, mikor az udvar felőli ablakon egy férfi alak bemászott a hivatalba.

A kisasszonyok nem vesztették el lélekjelenlétüket, hanem az egyik két lövést tett a betörőre, mire az hirtelen visszahúzódott és az ablakon kingorva elfutott, a nélkül, hogy a kisasszonyok felismerték volna. Az eset élénk szenzációt keltett a faluban, mert aznap épen sok pénzt adtak fel a postán.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Hajhullás elleni szer. A hajhullás ellen igen hathatós szer a bojtorján gyökér főzet. A gyökér vékony karikákra felapritandó és jól megfőzendő, azután a leszűrt lével a fej megmosandó. E módszer nemcsak a hajhullást szünteti meg, de még növeszti is a hajat.

A szövetek vízhatlanná tétele.

Vízhatlanná lehet a szöveteket tenni a következő módon: 50 deka tiinsót 15 liter vízben feloldunk, egyidejűleg pedig 50 deka ecetsavas ólomsavat olvasztunk fel egy félliter vízben. A két folyadékot összeöntjük, pihenni hagyjuk, később lefejtjük. E folyadékban áztatjuk néhány óráig a szövetet és a levegőn megazáritjuk.

INGATLANOK FORGALMA.

Sipos Mihály és neje Gavalszky Mária veszik a debreczeni 5209. sztjkvben 7468. hrsza. foglalt 3 hold 1150 négyszögöl ondódi földet Kálmánczhey Mór és neje Bakó Erzsébettől.

Jobbágy Ferencz és neje Szilágyi Juliánna veszik a debreczeni 1041. sztjkvben 8953. hrsza foglalt 1 hold 1180 négyszögöl ujosztásu földet Nyári Mihály és neje Tömösváry Juliánától 1600 korozáért.

HÁZTARTÁS.

Szönyegak megvédése a molytól. Ha észre vesszük, hogy a szönyegbe moly fészkelte be magát, akkor hogy a pusztításnak eleje vétessék, a szönyegre egy vizes ruhát kell borítani és tüzes vasalóval néhányszor végig kell húzgálni. Az ez által kifejtett vizgőzők megölik a molyt minden költségével együtt. Ezen egyszerű eljárást mindenféle molyirtó szernél hatásosabbnak mondják.

A fehér selyem mosása. Fehér selyem, hogy fényét el ne veszítse, így mosható ki: Három krajczárért szappan gyökeret kell venni és megfőzni, mikor langyos a víz, akkor gyorsan ki kell mosni benne a selymet és visszáján félszárazra kivasalni. Így nem veszt el a fényét.

Debreczeni piac.

November hó 13-án tartott heti vásár eredménye.

Buza: 13 kor. 60 fill., 13-20 fill.
Kétszeres: 12 kor. 60 fill. — 12 kor. 40 fill.
Rozs: 12 kor. 40 fill. — 12 kor. 20 fill.
Árpa: 11 kor. 20 fill. — 11 kor. 00 fill.
Zab: 11 kor. 80 fill. — 11 kor. 60 fill.
Tengeri uj 9 kor. 80 fill. — 9 kor. 60 fill.
Köles: 9 kor. 20 fill. 9 kor. — fill.
Ujsós szalonna: 120—124, sotalan 96—100 k.
Széna: 5 kor. 20 fill. 5 kor. 00 fill. g kor.
40 fill. — 3 kor. 20 fill. 0 kor. 00 fill.
Háj: 100—104 kor.
Zsir: 120 kor. 124 kor.

Kihasított sertés; 70—72 kor., mind száz kilónként.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtattott 693 drb., — ló eladatott 345 darab., Szarvas marha felhajtattott 904 drb. eladatott 639 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtattott 0000 drb., — eladatott 0000 drb. Juh felhajtattott 00,000 drb., eladatott 00,000 drb. — Kővér sertés kilója 75 - 00—80 fill.

A vásár lefolyása gyenge volt.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Az öreg Rimay hirtelenében szóhoz sem tudott jutni, csak magához ölelte Bábolyt és homlokát csókolta. Csak azután szólott.

— Édes gyermekem! A fiam után magának köszönhetem azt a végtelen boldogságot, amely e pillanatban oly nagy örömmel tölt el. Egy ilyen édes angyalt, a ki észre tudta téríteni az én fiamat, a ki megtudta dobantani az ő hideg szívet, lelkesedéssel fogadom a leányomnak. Nemcsak atyjának nevezhet, de valójában az is leszek.

Irén hálásan akarta újra megcsókolni az öreg Rimay kezét, de tiltakozásra talált.

— Én csókolom meg édes gyermekem a maga homlokát s ez a csók az én tiszteltem, hálám és ez retem pecsétje lesz.

Azután Bábolyt mutatta be, aki ezt a jelenetet némán, boldogan nézte végig. Csakhamar átestek a bemutatkozásra és az öreg Rimaynak ebben a pillanatban jutott eszébe Bártai.

— Kedveseim, pakoljatok le hirtelen, rakjátok le felöltőiteket, helyezkedjétek kényelembe... Igaz is az, hiszen majd megfedkeztem valamiről, az az valakiről. Megleplek benneteket, van itt valaki, akit örömmel fogtok üdvözölni.

Az öreg Rimay erre az ablakhoz sietett, ahol a leeresztett függöny mögött rétege állott Bártai.

— No kedves öcsém, — hát te elhúzodol, elő sem jössz.

— Kedves bátyám, — szólt a félelmetől reszkető hangján Bártai, — mindenre, a mi szent ön előtt, ne kényszerítsen ebben a pillanatban arra, hogy találkozzam velük. Rosszul vagyok, lélegzeni, a lábamon állani is a ig bírok. Könyörtőljön rajtam, vezesse be kedveseit a szalonba, engedje, vagy adja módját, hogy észrevétel nélkül távozhassunk. Pihenésre van szükségem. Nem bírom, nem tudom most őket kellő örömmel üdvözölni.

— Méltánylom kedves öcsém kívánságát, jól van hát, módot adok a távozásra. De mihelyt jobban lesz, itt legyen s velünk együtt vegyen részt a mi boldogságunkban.

Folyt. köv.

Debreczeni boszorkányok.

A kedves pillanatban váratlanul lépett a szobába Horláth Elek.

Pompás jelenet volt.

Ünnepélyes komolysággal közeledett Dalidai Ágosthoz, a hat szép lány apjához. Nem sokat teketóriázott, hanem őszintén, nyíltan kitálalta, ami a szíven fektött.

— Kedves urambátyám — kezdte meg beszédét — ünnepélyes percz ez rám nézve

és kedves urambátyámon áll, hogy boldoggá is tegye.

Mindannyian összenéztek. Mi akar ez lenni? Horlátnak mondani valója van, de hát mit akar mondani? A néhány pillanattig tartó néma csendet azután Dalidai Ágoston, az e pillanatban éppen örömapa törte meg, aki bátorítólag szólt az ifjuhoz:

— Beszéljen csak nyíltan kedves öcsém uram! Meghallgatjuk mindannyian.

Horláthot felbátorította ez a pár szó s így folytatta:

— Kedves bátyámuram! Felesleges talán mondanom, hogy a Gondviselés anyagiakkal bőven megáldott. Az én boldogságomhoz nem hiányzik egyéb, mint egy aranyos kis feleség, egy gondos gazdaszony, aki bearányozza ifju életemet s hűséges társam legyen az élet küzdelmeim keresztül. Azt a leányt, akiben ehhez legtöbb reményemet helyezem, feltaláltam a kedves bátyámuram egyik leányában. Tegyen boldoggá és helyezze kilátásba, hogy ezt a leányát szives örömmel adja hozzám feleségül.

Volt ámulat-bámulat. Ilyen hirtelen, ilyen váratlanul? Erre senki sem volt elkészülve. Hogyne, mikor a mamák csak kevéssel előbb is azon tárgyaltak, mikép hódítsák Horláth érdeklődését Dalidai Miczike felé? És Horláth fellép! Már is kéri! Feleséget akas a Dalidai lányok, a debreczeni boszorkányok közül.

Dalidai nem jött zavarba, sőt valami titkos boldogság járta át a szívet. Micsoda boldog nap ez egy apára. Egyszerre két kéri! Hiszen ez az álmok netovábbja.

— Kedves öcsémuram — válaszolta — nagyon jól ismerjük. Szerencsésnek érzem magamat, hogy leányaim közül választott. Csak szóljon őszintén, szívesen adom frigyükre áldásomat.

(Folyt. köv.)

Kedvező alkalom.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, mintán szalonát és zsirt nagy mennyiségben szállítok külföldre a

sertés húst

kivétel nélkül különként

(40 kr. 80 fillérért)

árnsítom; ugy szintén mindenféle hentes cikkek jutányos árért kaphatók, mindig frissen.

tisztelettel:

Retezár Kristóf

hentes

Debreczen. Csapó-utca 68. szám.

1566

1900 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1572/8 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Winkler Gyula budapesti lakos rászére Nagy Károlyné sz. Czeglédy Amália debreczeni lakostól 146 kor. 44 fill. tőke, ennek 1900 évi mártius hó 20 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 14 kor. 56 fill. perköltség erejéig 1900 évi április 9 én bíróság lefoglalt és 943 koronára becsült házi bútorkok és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1900 évi november 16-án délelőtti 11 órakor kezdetét veendő és alperes lakásán, Vár-utca 7. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen, 1900 október hó 29.

Török Péter,
bírói kiküldött.

Vendéglő és szálloda

átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Németh András-féle „Vasú”-hoz címzett (Debreczen egyik legregibb)

szálloda és vendéglőt

átvettem s azt (nov. 17-én) szombaton este megnyitom.

mely alkalomra a jó bort és jó konyhát kedvelő közönséget tisztelettel meghívom.

Tisztán kezelt finom borok.
uj bor litere 36 kr.

Jó vacsora.

Zóna vacsora (mindennap) 10-20 kr.

Mindig dus étlap.

Uj butorokkal berendezett szép tiszta szobák.

Pártfogást kér tisztelettel

Fógel Ferencz

vendéglő.

Hunyadi utca, a népkerttel szemben.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s créme színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacscsal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

SERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POWDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Jó mosó flannelek és ve-
lezek leszállított árban beszerezhetők
Márton Gyula férfi és női divatüz-
letében, Bika szálloda mellett.

„Ideál” „Favorit” legujabb blousokban
állandó raktárt tartok és mér-
ték szerint készítek. Mezey Gyula divatüzlete
Biedermann-ház.

Komoly szándék Papp József
kis kereskedő
40 éves reform., nőül akar hozzá megfe-
lelő akár lány, akár gyermektelen özvegygel
írásbeli vagy személyes megkeresés Tóczós-
kert I. járás 22. számú bolthelyiségben. Ho-
zománynyal rendelkezők előnyben részesülnek.

Himzett és előrajzolt kará-
csenyi
ajándéktárgyak legolcsóbban beszerezhetők
Füstös testvéreknél Stenczinger-házban.

Ingyen adok bárkinek

1 kiló cukrot ha 2 kiló finom Cuba kávé
vesz egyszerre készpénzért 4 frtért. Kisebb
vételnél is megfelelőleg adom az ingyen
cukrot. Kérem ezen zamatos ízű Cuba ká-
véből előbb egy kis mennyiséggel próbát
tenni. Ajánlom egyszersmint dusan felszerelt
füszer-, liszt- és csemege üzletemet, a hol
pontos és jutányos kiszolgálás található. Ki-
váló tisztelettel **Békés Emil** Piacz-utca 70.

Valódi Brázay sósborszesz eredeti gyári
áron kapható **Deutsch Lajos** fü-
szerkereskedésében.

Óvadékképes volt kereskedő bi-
zalmi állást keres.
Czím a kiadóhivatalban

Kiadó 1901 május 1-én Burgondia-utca
16 szám alatt 7 szoba, fürdő-szoba,
hozzátartozó mellékhelyiségek házmesteri lakkal,
külön udvarral ellátott urilakás, új házban jó
vizű kuttal. Bővebbet **Berger Jenő** építész
irodájában Széchenyi-utca 21.

A czuczában négy nyilas szántóföld
eladó. Értekezhetni:
Péterfia-utca 65. szám alatt.

Csontot, rongyot, ócska-
vasat csak az olajtűben lévő telepen
vesznek legmagasabb árban.

Feltűnést keltő

szép és divatos

URIDIVAT

ujdonságok érkeztek a közelgő

őszi és teli idényre

FEKETE JAKAB

elsőrangú uri-divat, kalap-, fe-
hérnemű és cipő-üzletébe

DEBRECZEN,

Főtér kistemplom mellett,
ref. egyház épület.

Gyönyörű ujdonságok
művészi kivitelű
FÉNYKÉPEKEN,
ugymint: Relifek, Pig-
mentek
olaj és aquarell
coloritok,
Platinotípiák
stb.

IV. NEMZETI Y JOSZEF
Debreczen, Piacz-utca 42. Biedermann-házban.

Elsőrangú
műtermek
mintájára
berendezett

MODERN FÉNYIRDA

Eladó

gyökeres és sima szőlő vessző

az alábbi fajokban:

Borfajok: Ezerjő, Olasz rizling, Kövi
dinka, mustos fehér, Raj-
nai rizling, Piros tramini, Zöld szilváni,
Szilankamenka, Fehér burgondi, Hólya-
gos furmint, Mézes fehér, Kadarka.

Csemege fajok: Passatutti, moeca
de lona, vörös és
fehér chaszellas.

Továbbá: Nagyburgundi, oportó és
carbenettel keverve. Erdei, jufarkkal
és bakatorral keverve.

**A telepen sem perronos-
pora, sem liszt harmat nem volt.**

A fajtiszta borfajokból a sima vessző
ezre 6 korona, a gyökeres I. oszt. 16 kor.
II. oszt. 12 korona. A csemege fajokból a
sima ezre 8 korona, a gyökeres I. oszt.
18 korona, II. oszt. 14 korona.

A kevert fajú sima ezre 4 korona, a
gyökeres 12 korona.

Az előjegyzés alatt irt igazgatóságnál:
(Piacz-utca 9. sz.) eszközrendő és a be-
érkezés sorrendjében intéztetik el. Megrende-
léskor az érték 50%-a lefizetendő. Csomago-
lásért 1 korona, városba szállításért szintén
1 korona számíttatik ezrenkint.

**A debreczeni szőlő és borterme-
lő szövetkezet igazgatósága.**

Adler-féle Tajték pipák, szipkák

egyedüli gyári raktárát birom Debre-
czen és vidékére, — a n. é. közönsé-
legjutányosabban beszerezheti a leg-
jobb minőségű gyártmányból szükség-
letét műiparáru üzletemben
illő tisztelettel

Szent-Királyi Tivadar.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, Piacz-utca 57.

ajánlja a legnagyobb vá-
lasztékban és a legjutá-
nyosabb árak mellett

Ditmár, Brüner és
hazai gyártmányu
asztali és függő

lámpákat,

Astral-, Meteor-, Apolló-
Csoda-, nap- és villám-
égőkkel. Ugyazintén por-
cellán s angol fayenge-
étkező-, thea-, kávé-, moc-
ca- és mosdó, valamint
mindennemű asztali, cog-
nac- és liqueurös üveg-
készleteket, majolica, bronz
és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendélesek
pontosan és gyorsan tel-
j sítetnek.

Üzlethelyiség változtatás.

Évek óta fennálló

czipő, kalap és uri divatáru üzletemet főtér

Ranunkel-házból

VÁROSI UJ BÉRHAZBA

a városházával szemben

Mendelovits Lajos dohánytőzsdeje mellé helyeztem át.

Kérem a n. é. vevőközönséget, hogy új üzlethelyiségemben is b bizalmukkal
megtisztelni és ezental is szükségleteiket

férfi, női és gyermekczipőkben, férfi és fiu csizmákban, kalapok,
sapkák és nyakkendőkben

szóval a férfi divathoz tartozó czikkeken nálam fedezni sziveskedjék.

Állandóan **dus választókat** legjobb minőségben tartok raktáron és azokat
feltűnően meglepő olcsó áron árusítom.

Tisztelettel

Révész Zsigmond a városi uj bérházban.